

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН СООДА-ӨНӨР ЖАЙ ПАЛАТАСЫНА
КАРАШТУУ ЭЛ АРАЛЫК БЕЙТАРАП СОТ ЖӨНҮНДӨ**

ЖОБО

Кыргыз Республикасынын Соода-өнөр жай палатасына караштуу Эл аралык Бейтарап соттун Байкоочу Кеңешинин 2003-жылдын 16-январындагы чечими менен

БЕКИТИЛГЕН

1. Кыргыз Республикасынын Соода-өнөр жай палатасына караштуу Эл аралык Бейтарап сот (мындан ары – СӨП ЭБС) коомдук фонд уюштуруучулук-укуктук таризинде, коммерциялык эмес уюм катары түзүлгөн, 2002-жылдын 26-сентябрында Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлиги тарабынан юридикалык жак катары катталган, туруктуу иштөөчү бейтарап сот болуп саналат.

2. СӨП ЭБС өз ишин «Кыргыз Республикасындагы бейтарап соттор жөнүндө» жана «Медиация жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамдарына, Кыргыз Республикасынын башка мыйзамдарына, өзүнүн Уставына, колдонууга болгон эрежелерге жана башка СӨП ЭБС локалдуу актыларына ылайык жүзөгө ашырат.

3. СӨП ЭБС жогорку башкаруучу органы Байкоочу Кеңеш болуп саналат, ал СӨП ЭБС ишин каржылаган донор уюмдардын, ассоциациялардын, ишкерлер бирикмелеринин, юристтердин кесиптик бирикмелеринин өкүлдөрүнөн жана башка адамдардан турат.

4. СӨП ЭБС Байкоочу Кеңеши Кыргыз Республикасынын Соода-өнөр жай палатасына караштуу Эл аралык Бейтарап соттун Регламентин, арбитраждык жана медиативдик жыйымдарды эсептөөнүн тартибин, арбитражлардын жана медиаторлордун гонорарларынын коюмдарын жана бейтарап соттун башка чыгымдарын, Медиация жүргүзүү Регламентин, СӨП ЭБС колдонууга болгон башка эрежелерди бекитет, СӨП ЭБС ишине жетекчиликти жана көзөмөлдөөнү жүзөгө ашырат.

5. СӨП ЭБС милдети бейтарап макулдашуу (арбитраждык эскертме), медиативдик эскертме же болбосо ага тиешелүү иш-билгилик берүүчү медиацияны колдонуу жөнүндө келишим болгон шартта, жарандык жана башка укуктук мамилелерден улам алардын ортосунда келип чыгуучу талаш-тартыштарды соттон тышкары чечүүдө юридикалык жана жеке жактарга жардам көрсөтүү болуп саналат.

6. СӨП ЭБС өзү талаш-тартыштарды чечпейт. СӨП ЭБС келип түшкөн бардык талаш-тартыштар Регламентке ылайык талаш-тартыштардын тараптары шайлаган арбитраж же болбосо бейтарап соттун арбитраж коллегиясы же медиатор же медиаторлордун коллегиясы тарабынан чечилет. Эл аралык Бейтарап соттун милдети тараптар шайлаган арбитражлардын жана медиаторлордун Регламентин колдонууну камсыз кылуу, ошондой эле арбитражлар жана медиаторлор үчүн бейтарап жана медиативдик териштирүүнү жүзөгө ашыруу үчүн шарттарды түзүү болуп саналат.

7. Регламентте каралган учурларда жана тартипте, СӨП ЭБС Төрагасы же Төрага жок болгондо же анын тапшыруусу боюнча – Төраганын орун басары бейтарап териштирүүнүн жана медиациянын жолжоболоруна байланыштуу айрым иш-аракеттерди жүзөгө ашырууга жана чечимдерди кабыл алууга ыйгарым укуктуу.

8. СӨП ЭБС арбитрлери СӨП ЭБС Байкоочу Кеңеши тарабынан бекитилет. Байкоочу Кеңештин кароосуна талапкердин кеңири таржымалы киргизилет. Талапкер ошондой эле СӨП ЭБС Байкоочу Кеңешине ассоциациялардын, ишкерлер бирикмелеринин, юристтердин кесипкөй бирикмелеринин, АРС-институттардын, СӨП ЭБС ишин каржылоочу донордук уюмдардын, же болбосо СӨП ЭБС иштеп жаткан эки арбитринин сунуштамаларын көрсөтүшү керек. Ушундай эле эреже СӨП ЭБС медиаторлорунун талапкерлерине карата дагы колдонулат, алар жогоруда көрсөтүлгөндөн тышкары, СӨП ЭБС иштеп жаткан эки медиаторунун сунуштамаларын көрсөтө алышат. Байкоочу Кеңеш сунушталган арбитрдин, медиатордун талапкерлигин четке кагууга укуктуу.

9. СӨП ЭБС тараптардын макулдашуусу боюнча келишимдик жана башка жарандык укук мамилелеринен келип чыккан арбитраждык талаш-тартыштар, анын ичинде, инвестициялык талаш-тартыштарды кошуп алганда, иш-билгиликтүү сотко мекемелик караштуулуктагы, анын ичинде, төмөнкү талаш-тартыштарды кошпогондо, тышкы соода жана башка эл аралык экономикалык байланыштардын түрлөрүн жүзөгө ашырууда бир же эки тарабы катары жарандар чыгуучу талаш-тартыштар өткөрүлүп берилет:

- сот аткаруучусунун токтомуна жана башка иш-аракеттерине (аракетсиздигине, иш-аракеттерди жасоодон баш тартуусуна) даттануулар боюнча;
- юридикалык мааниге ээ болгон (юридикалык фактыларды) фактыларды аныктоо тууралуу;
- жоготулган баалуу кагаздар боюнча укуктарды калыбына келтирүү жөнүндө;
- банкроттук (кудуретсиздик) жөнүндө;
- жарандын өмүрүнө же ден соолугуна келтирилген зыяндын ордун толтуруу жөнүндө;
- абийирди, ар намысты жана ишкер беделди коргоо жөнүндө;
- мурастоо укук мамилелеринен келип чыккандар;
- никеге туруу жана никени бузуу тартибине жана шарттарына тийиштүү;
- үй-бүлөдө жубайлардын ортосунда, ата-энелердин жана балдардын ортосунда, үй-бүлөнүн башка мүчөлөрүнүн ортосунда келип чыгуучу жеке жана мүлктүк эмес мамилелерге тийиштүү;
- асырап алууга, камкорчулукка жана көзөмөлчүлүккө, балдарды тарбиялоого алууга байланыштуу келип чыккандар;
- жарандык абалдын актыларын каттоодо келип чыккандар;
- аларды бейтарап соттун чечүүсүнө өткөрүп берүү мүмкүн эместиги мыйзам менен белгиленген талаш-тартыштар.

10. Жарандык-укуктук мамилелердин ичинен СӨП ЭБС чечүүсүнө өткөрүп берилиши мүмкүн болгон талаш-тартыштар товарларды сатып алуу-сатуу (жеткирип берүүнү), жумуштарды аткаруу, тейлөө кызматтарын көрсөтүү, товарларды жана (же) кызмат көрсөтүүлөрдү алмашуу, жүктөрдү жана жүргүнчүлөрдү ташуу, соода өкүлчүлүгү

жана ортомчулук, ижара (лизинг), илимий-техникалык алмашуу, чыгармачылык иштин башка натыйжаларын, өнөр жай курулмаларын жана башка объекттерди алмашуу, лицензиялык аткарымдар, инвестициялар, насыялык-эсептешүү аткарымдары, камсыздандыруу, биргелешкен ишкердик жана жеке ишкердиктин башка тариздери жана башка жарандык-укуктук мамилелерди өзүнө камтыйт.

11. СӨП ЭБС өз кароосуна Кыргыз Республикасынын эл аралык келишимдеринен, ошондой эле «Кыргыз Республикасындагы инвестициялар жөнүндө» Мыйзамдан улам анын юрисдикциясына таандык болгон талаш-тартыштарды дагы кабыл алат.

12. СӨП ЭБС чечими тараптар тарабынан белгилүү мөөнөттөрдө ыктыярдуу аткарылат. Эгерде чечимде аткаруу мөөнөтү көрсөтүлбөсө, анда ал токтоосуз аткарылууга жатат. Мөөнөтүндө аткарылбаган чечимдер мыйзамдарга жана эл аралык келишимдерге ылайык аткарылууга келтирилет.

13. СӨП ЭБС тараптардын макулдашуусу боюнча жарандык, үй-бүлөлүк жана эмгектик укук мамилелеринен келип чыкан, медиацияны колдонуу менен байланыштуу медиабелдүү талаш-тартыштар өткөрүлүп берилиши мүмкүн.

14. Эгерде талаш-тартыш медиацияга катышпаган жактардын, же сот тарабынан аракетке жөндөмсүз деп таанылган жактардын кызыкчылыктарын козгосо, бул жактар же аракетке жөндөмсүз жактардын мыйзамдуу өкүлдөрү процессте медиациянын тарабы катары чыккан учурларды кошпогондо, СӨП ЭБС медиация колдонулбайт.